

Piteå Kommun

PiteBo
För ett bättre boende.

Polismyndigheten
i Norrbotten

Uppföljning av PITEBOR PÅ STAN sommaren 2013

Föreningar nattvandrar i Piteå för att vara med och skapa tryggare miljöer

[ett tryggare Piteå]

Ansvarig för sammanställningen:

Helena Lindehag Folkhälsostrateg Piteå kommun september 2013

Bakgrund

I Piteå finns sedan 2010 ett lokalt brottsförebyggande arbete där polis och kommunen tillsammans samverkar i olika former. Tillsammans andra aktörer i samhället samarbetar/ samverkar man för att skapa trygga miljöer.

Sommaren 2011 prövades i Piteå en metod från Umeå där föreningar nattvandrar och får ersättning för detta. Målet är att få fler föräldrar/ vuxna engagerade och vara ute på kvällarna i centrum.

Utvärdering av aktiviteten 2011 och 2012 visade mycket positiva reaktioner från samtliga inblandade.

Ansvar

Ansvarig är Folkhälsorådet med arbetsgruppen PiteBrå som jobbat med rutiner och uppstart etc.

Ansvar för det löpande arbetet är Kultur och fritid. Ansvar för uppföljning har Folkhälsostrategen.

Finansiering

Varje förening fick 5000 kronor som föreningsbidrag efter genomförda helgpass. Huvudsponsor är det kommunala bostadsbolaget PiteBo som har avsatt 55 000 kronor för sommaren 2013 till "Pitebor på stan". Länsförsäkringar har stått för gruppörsäkring till alla deltagare. Stadshotellet har varit navet när det gäller lokal och samlingspunkt. Här har jackorna samt övrigt material fått en plats. Dessutom har man bjudit på kaffe. Polisen och kommunens representanter har bidragit med arbetstid.

Så har vi gjort innan sommaren

I februari skickades en förfrågan till aktuella föreningar, detta år var det föreningar/ lag som hade barn/ unga födda 1995 -2000. Efter intresseanmälan så genomfördes lottning och 12 föreningar/ lag togs ut. Dessa föreningar/lag uppmanades att utse en kontaktperson som kort därefter inbjöds till ett möte där de fick första informationen om vilken roll de har som kontaktperson. Det var 11 helger som skulle bemannas och beslut togs att under PDOL helgen ska 2 lag/ föreningar vandra per kväll. Detta på grund av nyordning vid festivalen med öppet område.

I maj kallades till ett gemensamt informationsmöte för samtliga föräldrar som skulle vandra under sommaren där samtliga ansvarig presenterade sig och en genomgång av hur vandringen bör vara samt syftet med aktiviteten. Informationsfolder uppdaterades och delades ut.

Själva nattvandringen

Dessa riktlinjer gavs inför varje pass som var fredag + lördag 21-02.

- Inför varje vandring samling på Stadshotellet kl 21.00, gratis kaffe
- Jackor, mobil mm finns
- Information av Polisen på stadshotellet kl 21.
Då polisen inte kan vara på plats så starta vandringen på egenhand.
- Vandringen sker inom centrala stan Från badhusparken till busstationen.
- Gemensam utvärdering (båda kvällarna)
- Lämna åter jackor & mobil – ladda vid behov

Sammanfattning

Det beslutades efter sommaren 2012 att aktiviteten *Pitebor på stan* skulle fortsätta även sommaren 2013. Sponsorerna ställde sig positiva till detta. *Pitebor på stan* bygger på att föreningar/ lag erbjuds att vara med att vandra på stan 11 helger, fredag och lördag mellan klockan 21-02. De som ska vandra ska vara föräldrar till barn i åldern 13-18 år och vara fyra föräldrar per kväll. För detta får föreningarna/ laget ett bidrag på 5000 kronor som utgår som föreningsbidrag. Huvudsponsor är bostadsbolaget PiteBo som bidrar med hela föreningsbidraget. . Andra sponsorer är Länsförsäkringar som står för jackor samt gruppförsäkring för alla deltagare. Stadshotellet står för lokal, fika men är också "navet" där samling sker före och efter vandringen.

Under sommaren 2013 har 12 lag/ föreningar vandrat under 11 helger. Start första helgen i juni och avslut vid skolstart. Midsommarhelgen ingick inte i passen.

Sammantaget är det mest positiva kommentarer och vid intervjuer med deltagarna så är man mycket nöjd av att fått vara med. Man förstår tydligt varför detta görs och ser deltagandet inte bara ur ett ekonomiskt syfte utan att man får vara delaktig. Det har varit lugnt eller mycket lugnt på stan de flesta helgerna och de helger som det varit många ungdomar ute på stan har det ändå inte varit för stökigt eller på något sätt hotfullt.

Man har samverkat med polisen, kyrkan, ordningsvakter men också andra aktörer. Kommentarer vid utvärderingarna visar på att man träffat och pratat med ungdomar men också med andra som rört sig i området. Kommentarer från ansvariga och sponsorer visar också på positiva erfarenheter. Man ser tydligt vinsten med denna aktivitet i ett förebyggande syfte.

Föreningarna påpekar i utvärderingarna att tiden man vandrar skulle ändras till 22-02 istället då det är mycket lugnt första timmen.

Sammanställning utifrån utvärderingar samt kommentarer av ansvariga Sommaren 2013 PITEBOR PÅ STAN

Från 31 maj till och med 17 augusti har 12 olika föreningar/lag nattvandrat på stan. Planeringen var 11 helgpas, midsommarhelgen var ej bokad (detta för att denna helg i regel är mycket lugn i Piteå).

Vid varje pass har 4 föräldrar ställt upp. Det blir ca 96 personer som deltagit i "Pitebor på stan" aktiviteten under sommaren.

Här följer en sammanfattning av sommaren 2013 utifrån den utvärdering som samtliga grupper gjort.

Tabellen visar sammanställning av föreningarnas/ lagens utvärderingar

Datum	Antal ungdomar ute på stan	Läget på stan	Samverkan med	Kommentarer från vandrarna
31 maj	50-100	Livligt men ej stökigt	Polis, SOS alarm	Fönster krossades, polis tillkallades. Kontakt med affärsägare pga glömd kartong. Hjälpte en drogpåverkad man i 20-års åldern. Fint väder. Många ute men bra stämning och ytterst få synbart alkoholpåverkade unga. Många vid kanalen och Tages bro. Efter kl 24 var det inte många ute.
1 juni	5-15	Lugnt	Ingen, inget behov	Gått gata upp och gata ner i ett folktomt Piteå. Regn. Regna är bra. Motverkar oroligheter. Goda mackor och bra service från hotellet. X-tra plus för paraply.
7 juni	15-30	Livligt men ej stökigt	Polisen och ordningsvakter	Många glada studenter men inget stök. Helt lugnt mellan 21–22.30. kanske man inte behöver gå ut innan 22.
8 juni	30-50	Lugnt		Väldigt lite ungdomar på stan. Mest 25+. Lugnt och inget stök. Vi upplever at de yngre inte håller till i stadskärnan- efterforskningar på var de är kanske borde ske. Så man kan vara där istället.
14 juni	30-50	Lugnt	Polis,	Gått och vandrat. Krukkastning på Zon.
15 juni	5-15	Lugnt		Väldigt få minderåriga ute på stan. Ganska mycket folk men de var myndiga. Trevlig personal på statt. Lite tidigt att börja vandra kl 21, kanske kring 22.30 istället.
28 juni	30-50	Lugnt	Polis,	Mycket lugnt. Många ungdomar och skötsamma. De försvann vid 23.30 tiden. Övrigt en del folk(myndiga) på de vanliga uteställena. Kvällen lugn! Trevlig stämning på stan.
30 juni	100-	Livligt men ej stökigt	Polis	Många ungdomar i början av kvällen- lugnt. Vandrat runt hela innerstan. Mycket folk i rörelse men lugnt och städat. En olycklig kille.
5 juli	5-15	Lugnt	Polis, kyrkan	Vandrat fram och tillbaka mellan busstationen och badhusparken. Gott om berusade vuxna
6 juli	5-15	Lugnt		Gått runt. Inga minderåriga på stan. Mycket raggare i farten.
12 juli	30-50	Lugnt	Polis + kyrkan	Det var väldigt lugnt. Lite ungdomar pga hamnfestivalen i Luleå?
13 juli	5-15	Lugnt	Polis + vakter	Vandrat inom centrum, parken, busstationen
19 juli	5-15	Lugnt	polisen	Vandrat runt i stan. Lite ungdomar kring Sunes. I övrigt gott om fulla vuxna kring statt.. Trevlig personal och goda smörgåsar på statt. Kul att polisen kom från början.
20 juli	5-15	Lugnt	Polisen	Vandrat runt. Mest folk kring Statt. Så gott som inga ungdomar. Inte sett någon som misskött sig. Mackorna på statt var goda. Onödigt att vara på stan före 22.
26 juli PDOL helg 2 lag	100-	Livligt men ej stökigt	Polis, vakter, kyrkan	Lag 1) Vi har sett och hjälpt en del personer att komma på fötter. Många har tyckt at vi gör ett bra jobb. Trevligt, ungefär som i tidernas begynnelse (familjärt). Lag2) Många ungdomar på stan. Hjälpt nödstända. Skönt med eget rum på statt. Gott fika. Personalen ska ha en eloge.
27 juli PDOL helg 2 lag	100-	Livlig men ej stökigt	Polis, kyrkan	Som ovan
2 augusti	5-15	Lugnt	Polisen, Vakter	En lugn kväll på stan. Vi tycker at delar av vaktstyrkan använde sig av onödigt våld på statt. Annars glada ungdomar på stan. Trevlig personal på hotellet och grymt goda mackor.
3 augusti	5-15	Lugnt	Polis, kyrkan	Vi gick runt på stan, flera varv. Belysningen i södra hamn fungerade inte. Många på Statt och Sjöbodan. De yngsta hängde runt busstation och Sunes. Mycket lugnt. Trevliga människor. Ett citat från någon på stan " jag älskar det ni gör för samhället"
9 augusti	15-30	Lugnt		Vandrat runda tages bro, badhusparken, västra kajen och busstationen + storgatan. Lugnt på alla uteställen och det tycker även vakterna vi pratat med.
10 augusti	15-30	Lugnt	Vakter, Kyrkan	Vandrat runt. Mest vuxna – över 18 år på stan. Ganska lugnt. Fint ordnat med kaffe och mackor på stadshotellet.
16 augusti	30-50	Lugnt	Kyrkan	Gått runt på stan olika svängar från Max- badhusparken. Lugn kväll. Mest aktivitet vid Kalles/ Sundsgatan. Kommentar från kille ca 17 år: Är det ni som håller koll på oss? Ni gör ett bra jobb. En annan frågar om vi inte bjuder på Dumle för det gör man i Skellefteå. Fö. Mycket bra med samlingspunkt på Statt. Trevlig personal.
17 augusti	15-30	Livligt men ej stökigt. Lite oroligt.	Polisen, Securitas	Bilcrusin på stan. Mycket folk kring Sundsgatan. Många fulla vuxna människor. Stökigt på parkeringsområden. Andra delar av stan var lugnt. Vi har fått många uppmuntrande kommentarer från både ungdomar och äldre.

Kommentarer från vandrarna - utvärdering för förbättring av aktiviteten.

- Vi tycker att starttiden kan förläggas till 22 alt 22:30 (6 kommentarer om detta)
- Reflexer på jackorna
- Öronskydd/ proppar i korgen.
- Telefon med internet för att hjälpa ungdomar att hitta sina vänner

Kommentarer från polisen

Sommaren har varit lugn och aktiviteten med föreningar som nattvandrare känns mycket bra. Polisen ser *Pitebor på stan* som en bra aktivitet för att stärka tryggheten

Kommentarer från PiteBo

Det kommunala bostadsbolaget PiteBo är mycket nöjda med medverkan i "Pitebor på stan". De ser sitt engagemang som ett led i att kunna stödja och trygga miljöer där barn och ungas vistas. Är positivt inställd till en fortsättning även nästa år.

Kommentarer från Stadshotellet

Stadshotellens personal upplever att det har fungerat mycket bra med att vara ett sorts "nav" för Pitebor på stan.

Kommentarer från ansvarig på Kultur och fritid Piteå kommun

Det har flutit på bra i år. Till nästa år ska kontaktpersonerna s roll ytterligare förstärkas med skriftliga rutiner.

Kommentar från Folkhälsstrateg Piteå kommun

Aktiviteten *Pitebor på stan* är ett bra koncept och det känns efter tredje sommaren att vi börjar hitta formen. Men det finns alltid saker att förbättra. Vi ser till nästa år om tiderna kan ändras till 22-03 istället.